

Bezoekadres: Stadhuis Coolsingel 40
3011 AD Rotterdam
Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

Website: www.rotterdam.nl
E-mail: bbo@rotterdam.nl
Inlichtingen: Elly Kamp en Kim Erpelinck
Telefoon: 06-20248890 en 06-48432013

Portefeuillehouder: Wethouder FODG
Cluster: Middelen en Control
Ons kenmerk: 23bo003773

Datum: B&W 14 maart 2023

Betreft: Voorlopig rekeningresultaat 2022

Aan de Gemeenteraad

Onderwerp:

Voorlopig rekeningresultaat 2022.

Op welke gronden deze brief/Waarom nu voorgelegd?

Zoals gebruikelijk wordt u eerder dan het openbaar worden van de definitieve jaarstukken geïnformeerd over het voorlopige rekeningresultaat 2022. Het gaat hier om voorlopige cijfers aangezien de controlewerkzaamheden nog niet zijn afgerond. Eind april ontvangt u het definitieve rekeningresultaat en de jaarstukken 2022.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/begroting/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

Deze brief presenteert het voorlopig rekeningresultaat 2022 afgezet tegen de laatst vastgestelde stand van de begroting 2022 (raadsvoorstel over vaststelling 10-maandsrapportage 2022; d.d. 15 december 2022, kenmerk 22bb007640).

Toelichting:

Voorlopig financieel resultaat boekjaar 2022

Algemeen

Opbouw voorlopig rekeningresultaat jaarrekening 2022	
Voorlopig rekeningresultaat voor resultaatsbestemming	€ 73,3 mln
Voorlopige resultaatsbestemming:	
Bestemmingsvoorstellen op grond van aangegane juridische verplichtingen of afspraken met derden	- € 19,2 mln
Bestemmingsvoorstellen op grond van ontvangen taakmutaties september en decembercirculaire (totaal €72 mln) volgen bij de definitieve jaarstukken	[–€ 50 mln]*
Voorlopig rekeningresultaat na resultaatsbestemming	€ 4,1 mln

**) Op dit moment wordt bezien voor welk doel de middelen bestemd zijn en hoe de gemeente deze gaat inzetten.*

Het voorlopig rekeningresultaat van € 73,3 mln kan nog wijzigen naar aanleiding van de controlewerkzaamheden. De verplichte bestemmingen tellen op tot € 69,2 mln. De gemeente heeft bij de september- en decembercirculaire 2022 rijksmiddelen ontvangen die overwegend tot uitgaven in 2023 leiden. De definitieve bestemmingsvoorstellen volgen bij de jaarrekening. Het voorlopig rekeningresultaat na resultaatsbestemming bedraagt € 4,1 mln.

Het financieel resultaat 2022 werd naast een aantal incidentele mee-en tegenvallers vooral beïnvloed door macro-economische ontwikkelingen die deels het gevolg waren van het uitbreken van de oorlog in de Oekraïne. Het betreft hier onder andere de fors toegenomen inflatie, de stijging van de rente en de krapte op zowel de arbeids- als de materialenmarkt. De bij jaarrekening ingediende (voorlopige) bestemmingsvoorstellen geven aan dat de verwachting is dat een gedeelte van de uitgestelde activiteiten – onder andere als gevolg van krapte op de arbeids- en materialenmarkt- alsnog in 2023 en verder worden uitgevoerd.

Voorlopig rekeningresultaat voor resultaatsbestemming

Het voorlopig rekeningresultaat 2022, afgezet tegen de laatst vastgestelde stand van de begroting 2022 (10-maandsrapportage 2022), bedraagt € 73,3 mln (positief) voor resultaatsbestemming. Dit voorlopige en positieve resultaat is vooral het gevolg van incidentele tegenvallers en meevallers en macro economische ontwikkelingen. Mogelijk gaat het rekeningresultaat nog wijzigen naar aanleiding van de controlewerkzaamheden.

Overzicht van baten en lasten Concern	Oorspr. Begroting 2022	Bijgestelde Begroting 2022	Realisatie 2022	Afwijking
Baten exclusief reserves	3.840.078	4.712.487	4.857.532	145.045
Lasten exclusief reserves	4.029.230	4.554.651	4.385.984	-168.667
Vennootschapsbelasting	800	1.948	2.125	177
Saldo voor reserveringen	-189.951	155.888	469.422	313.535
Reserves	189.951	-155.888	-396.141	-240.253
Onttrekking reserves	308.932	314.129	207.352	-106.777
Toevoeging reserves	120.490	481.537	620.748	139.211
Vrijval reserves	1.509	11.521	17.255	5.735
Saldo	0	0	73.282	73.282

Omvangrijke mee- en tegenvallers > € 10 mln waren:

Decembercirculaire Gemeentefonds	+ € 26,8 mln
Hoger baten OZB niet woningen	+ € 10,9 mln
Lagere onderhoudskosten vastgoed	+ € 12,8 mln
Lagere opbrengsten WABO-leges	- € 11,2 mln
Negatieve ontwikkeling van het resultaat op grondexploitaties	- € 25,4 mln
Meer baten voor arbeidsparticipatie (vooral vanuit EU)	+ € 12,0 mln
Lagere lasten WMO-arrangementen *)	+ € 21,9 mln

*) exclusief effecten van de definitieve eindafrekening zorgaanbieders. Deze zijn pas eind maart bekend.

Daarnaast hebben er in 2022 twee bijzondere erfpachtconversies plaatsgevonden, Havensteder en Woonstad. Bij de conversie Woonstad loopt de uitvoering door naar 2023. Het deel dat in 2022 is afgewikkeld is, blijkt groter te zijn dan vooraf werd ingeschat. Dit heeft geleid tot € 72 mln aan eerder ontvangen baten. Daarnaast is voor € 63 mln aan extra baten gerealiseerd omdat naast sociale woningen ook andere segmenten zijn geconverteerd. De baten zijn conform afspraak toegevoegd aan de reserve (RIM). Per saldo hebben de bijzondere erfpachtconversies geen effect op het resultaat op concernniveau.

Voor een meer uitgebreide toelichting van de verschillen tussen begroting en jaarrekening op programmaniveau wordt naar bijlage 2 verwezen.

Bestemmingsvoorstellen

De definitieve bepaling van de hoogte en verwerking van de bestemmingsvoorstellen zal volgen bij de definitieve jaarstukken. De verplichte bestemmingen tellen op tot € 69,2 mln (type 1A en type 1B)*.

Opbouw voorlopig rekeningresultaat jaarrekening 2022	
Voorlopig rekeningresultaat voor resultaatsbestemming	€ 73,3 mln
Voorlopige resultaatsbestemming:	
Bestemmingsvoorstellen op grond van aangegane juridische verplichtingen of afspraken met derden	- € 19,2 mln
Bestemmingsvoorstellen op grond van ontvangen taakmutaties september en decembercirculaire (totaal €72 mln) volgen bij de definitieve jaarstukken	[-€ 50 mln]*
Voorlopig rekeningresultaat na resultaatsbestemming	€ 4,1 mln

De verplichte bestemmingsvoorstellen op grond van aangegane juridische verplichtingen of afspraken met derden tellen op tot € 19,2 mln. Definitieve besluitvorming over de resultaatbestemmingen vindt plaats bij de raadsbehandeling van de Gemeenterekening 2022.

Het Rijk heeft op een laat moment in het jaar voor een totaalbedrag van ruim € 72 mln aan middelen voor taakmutaties toegekend. Deze middelen konden onmogelijk in 2022 besteed worden. Op dit moment is circa €50 mln aan bestemmingsvoorstellen taakmutaties ingediend.

Het college gunt zichzelf de tijd om te bezien voor welk doel de middelen bestemd zijn en hoe de gemeente deze gaat inzetten. Daartoe presenteren wij in afwijking van voorgaande jaren de bestemmingsvoorstellen dit jaar bij de jaarstukken.

*Type 1A bestemmingen betreffen enerzijds bestemmingen op grond van aangegane juridische verplichtingen of afspraken met derden (zoals cofinanciering en samenwerkingsovereenkomsten) en anderzijds bestemmingen vanwege niet ingezette middelen Gemeentefonds met een incidenteel karakter. Dit laatste betreft veelal taakmutaties uit de september- en decembercirculaire.

Type 1B bestemmingsvoorstellen betreffen onderbestedingen op het gebied van armoede en schulden. Betreffende onderbestedingen waren in 2022 niet aan de orde.

Vooruitblik

We verwachten dat de prijsstijgingen en de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt in toenemende mate van invloed zullen zijn op de gemeentelijke begroting.

Bij prijsstijgingen gaat het vooral om de energie- en materiaalprijzen, de rente en de uitkomst van de nog af te sluiten nieuwe cao-gemeentebestedingen. In de Voorjaarsnota zullen de effecten zichtbaar worden. Het is op dit moment nog niet bekend in welke mate het Rijk de gemeente hierin tegemoet zal komen.

Tot slot

Met deze brief geven wij een beeld van de huidige voorlopige inzichten ten aanzien van verslagleggingsjaar 2022.

Nogmaals benadrukken wij dat er een voorbehoud moet worden gemaakt bij de gepresenteerde cijfers gezien de lopende controlewerkzaamheden. In de jaarstukken 2022 wordt het definitieve beeld over 2022 opgemaakt.

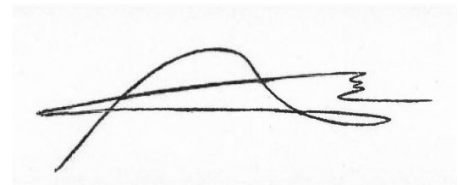
Burgemeester en Wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

V.J.M. Roozen

De burgemeester,

A. Aboutaleb

Bijlagen:

1. Ontwikkeling begroting 2022
2. Toelichting afwijkingen begroting en realisatie per programma

Bijlage 1: Ontwikkeling begroting 2022

Gedurende 2022 zijn er bijstellingen ten opzichte van de initiële begroting verwerkt. Het verloop van de algemene reserve voor 2022 is opgenomen in onderstaande tabel.

Verloop Algemene Reserve 2022 (in € mln)		
Stand 31-12-2021		240,5
Onverdeeld rekeningresultaat 2021	-27,0	
Resultaatbestemming	-59,1	-86,1
Oorspronkelijk begrote toevoeging algemene reserve		0
Oorspronkelijk begrote onttrekking algemene reserve		-122,8
Saldo mutatie 1e herziening 2022		0
Saldo mutatie 2e herziening 2022		165,3
Saldo mutatie 10-maandsbrief 2022		-21,2
Begrote stand 31-12-2022		175,7

Het rekeningresultaat 2021 kwam uit op - € 86,1 mln (negatief) waarvan - € 59,1 mln betrekking had op bestemmingsvoorstellen type 1 (verplichte bestemmingen). Het negatieve resultaat is onttrokken aan de algemene reserve.

Bij de *eerste herziening 2022* is het verwachte resultaat per saldo ongewijzigd gebleven. Vanwege de bestuurswissel is er in 2022 geen Voorjaarsnota opgesteld. De eerste herziening 2022 werd daarmee - in afwachting van de uitkomsten van de coalitieonderhandelingen - een niet beleidsmatig, technisch P&C product. Alle bijstellingen die werden voorgesteld hadden voor het concern een budgettair saldo neutraal effect.

Bij de *tweede herziening 2022* is het financieel beeld per saldo met € 165,3 mln positief bijgesteld. Dit betrof € 80 mln bijstellingen als gevolg van het nieuwe Coalitieakkoord en € 85 mln aan ramingsbijstellingen. De meest omvangrijke ramingsbijstellingen met doorwerking in het financiële beeld waren:

- Actualisatie van het gemeentefonds (€ 18 mln)
- Meeropbrengsten OZB niet woningen 2022 en oudere jaren (€ 15 mln)
- Overdracht haven gerelateerde assets 2022 (€ 10 mln)
- Incidentele opbrengsten reguliere erfpachtbaten 2022 (€ 15 mln)

Daarnaast is er voor een bedrag van € 24 mln aan middelen doorgeschoven van 2022 naar latere jaren (kasschuiven*).

**Kasschuiven worden beleidsmatig voor hetzelfde doel ingezet en zijn over de jaren heen saldoneutraal. Kasschuiven hebben wel een effect op het structureel exploitatiesaldo en het verloop van het weerstandsvermogen.*

In de *10-maandsrapportage* zijn de laatste aanpassingen van de begroting 2022 verwerkt. Hierbij is er per saldo voor een bedrag van - € 21,2 mln (negatief) gemuteerd.

De belangrijkste mutaties met een saldo-effect betroffen:

- Aanpassing winstnemingen grondexploitaties (- € 11,6 mln negatief)
- Actualisatie Gemeentefonds (- € 15,9 mln negatief)
- Dotatie voorziening dubieuze debiteuren bijstand (- € 5,6 mln negatief)
- Lager verkoopopbrengsten voertuigen (- € 2,8 mln negatief)
- Opbrengsten veiling brandstofverkooppunten (€ 10,1 mln)
- Voorziening Pensioenen Bestuurders (€ 8 mln)
- Toevoeging Bestemmingsreserve Armoedebeleid/ Gemeentelijk schuldenbeleid (- € 3,4 mln negatief)

-

Bijlage 2: Toelichting afwijkingen begroting en realisatie per programma**Algemene middelen**

Overzicht van baten en lasten Algemene middelen	Oorspr. Begroting 2022	Bijgestelde Begroting 2022	Realisatie 2022	Afwijking
Baten exclusief reserves	2.002.948	2.258.560	2.287.066	28.505
Lasten exclusief reserves	-25.685	27.184	24.249	-2.935
Saldo voor vpb en reserveringen	2.028.633	2.231.376	2.262.816	31.440
Vennootschapsbelasting	800	0	0	0
Saldo voor reserveringen	2.027.833	2.231.376	2.262.816	31.440
Reserves	61.704	-218.610	-356.156	-137.546
Onttrekking reserves	146.653	36.213	36.332	119
Toevoeging reserves	84.949	255.223	392.888	137.664
Vrijval reserves	0	400	400	0
Saldo	2.089.537	2.012.766	1.906.661	-106.105

Het voorlopig rekeningresultaat 2022 op het programma Algemene Middelen bedraagt - € 106,1 mln (nadelig).

Eenzijds is voor € 28,5 mln meer baten ontvangen dan begroot en anderzijds is voor € 134,6 mln meer lasten gerealiseerd dan begroot.

De hogere baten zijn het gevolg van de decembercirculaire (€ 26,8 mln) en hogere financieringsbaten (€ 1,7 mln). Bij de risico's en aandachtspunten van de 10-maandsbrief 2022 is hierop reeds gewezen.

De hogere lasten zijn per saldo het gevolg van een hogere toevoeging erfpachtconversie-middelen aan de bestemmingsreserve Rotterdamse Investeringsmotor (- € 137,6 mln), een gedeeltelijke vrijval van de stelpost indexering (€ 1,4 mln), lagere financieringslasten (€ 642.000), het niet hoeven in te zetten van de post onvoorzien (€ 600.000) en door overige afwijkingen (€ 1,2 mln). Hiertegenover staat een lagere rentetoe rekening aan programma's en projecten (- € 908.000) doordat er minder is geïnvesteerd dan begroot.

Armoede, schuldhulpverlening, inburgering en samenleving

Overzicht van baten en lasten Armoede, schuldhulpverlening, inburgering en samenleving	Oorspr. Begroting 2022	Bijgestelde Begroting 2022	Realisatie 2022	Afwijking
Baten exclusief reserves	15.229	44.310	47.406	3.096
Lasten exclusief reserves	109.492	229.957	237.916	7.958
Saldo voor vpb en reserveringen	-94.263	-185.647	-190.510	-4.862
Saldo voor reserveringen	-94.263	-185.647	-190.510	-4.862
Reserves	0	-16.615	-17.565	-950
Onttrekking reserves	0	3.385	2.435	-950
Toevoeging reserves	0	20.000	20.000	0
Saldo	-94.263	-202.263	-208.075	-5.812

Het saldo van het programma Armoede, schuldhulpverlening, inburgering en samenleving bedraagt - € 5,8 mln (nadelig).

De belangrijkste oorzaak hiervan is dat de aanvragen voor de energietoeslag aan Rotterdammers met een wettelijk sociaal minimum tot 120% hoger is geweest dan het budget verstrekt door het Rijk. Dit resulteert in een nadeel (- € 5,9 mln). Hier staat tegenover dat de uitvoeringskosten van de energietoeslag bij het begrotingsprogramma Werk en Inkomen lager zijn uitgevallen.

Daarnaast is er een voordeel (€ 1,2 mln) bij Integratie doordat de begeleidingskosten van asielmigranten lager zijn uitgevallen omdat een deel naar verwachting pas in 2023 zal instromen.

Beheer van de stad

Overzicht van baten en lasten Beheer van de stad	Oorspr. Begroting 2022	Bijgestelde Begroting 2022	Realisatie 2022	Afwijking
Baten exclusief reserves	254.774	263.583	268.230	4.646
Lasten exclusief reserves	422.086	429.987	443.012	13.025
Vennootschapsbelasting	0	800	872	72
Saldo voor reserveringen	-167.312	-167.203	-175.655	-8.451
Reserves	8.282	13.382	11.426	-1.956
Onttrekking reserves	8.282	14.638	8.472	-6.166
Toevoeging reserves	1.444	1.500	1.500	0
Vrijval reserves	1.444	244	4.454	4.210
Saldo	-159.030	-153.821	-164.229	-10.408

Het saldo van het programma Beheer van de stad bedraagt - € 10,4 mln (nadelig).

Belangrijkste oorzaken hiervan zijn een overschrijding in het beheer en onderhoud van de openbare ruimte (- € 5,9 mln); de conditie van het areaal kapitaalgoederen in de openbare ruimte vereist door het intensiever gebruik meer onderhoud. Dit resulteert tezamen met significante prijsstijgingen in een forse overbesteding. Ook kregen we in 2022 te maken met calamiteiten (Lage Erfbrug en de forse stormschade).

Belastingen

Overzicht van baten en lasten Belastingen	Oorspr. Begroting 2022	Bijgestelde Begroting 2022	Realisatie 2022	Afwijking
Baten exclusief reserves	302.089	319.323	337.220	17.896
Lasten exclusief reserves	14.204	15.306	17.092	1.786
Saldo voor vpb en reserveringen	287.885	304.017	320.127	16.110
Saldo voor reserveringen	287.885	304.017	320.127	16.110
Reserves	0	200	120	-80
Onttrekking reserves	0	200	120	-80
Saldo	287.885	304.217	320.247	16.030

Het resultaat van het programma Belastingen bedraagt € 16,0 mln (positief).

De belangrijkste oorzaken hiervan zijn de meeropbrengsten uit de verschillende belastingsoorten. Het resultaat van Onroerendezaakbelasting niet-woningen is € 10,9 mln. Dit wordt veroorzaakt door areaaluitbreiding en nieuwe inzichten in de waardering van vastgoedobjecten. Het resultaat van precariobelasting is € 2,3 mln door een toename van bouwplaatsen van (nieuw)bouwprojecten. Het resultaat van logiesbelasting is € 1,8 mln door een stijging van de gemiddelde overnachtingsprijs en het uitblijven van coronamaatregelen in de wintermaanden. Tot slot heeft het verslechterde betaalgedrag van belastingplichtigen onder andere door de hoge inflatie, de energiecrisis en mogelijke nasleep van de coronacrisis geleid tot een extra dotatie van aan de voorziening dubieuze debiteuren (- € 1,4 mln).

Bestaande stad

Overzicht van baten en lasten Bestaande stad	Oorspr. Begroting 2022	Bijgestelde Begroting 2022	Realisatie 2022	Afwijking
Baten exclusief reserves	178.415	172.835	166.304	-6.531
Lasten exclusief reserves	184.366	170.711	160.065	-10.647
Saldo voor vpb en reserveringen	-5.952	2.124	6.240	4.116
Vennootschapsbelasting	0	1.148	1.253	105
Saldo voor reserveringen	-5.952	976	4.987	4.011
Reserves	12.197	-76.743	-83.077	-6.334
Onttrekking reserves	15.897	24.953	18.619	-6.334
Toevoeging reserves	3.700	101.700	101.700	0
Vrijval reserves	0	4	4	0
Saldo	6.246	-75.767	-78.090	-2.323

Het saldo van het programma Bestaande Stad bedraagt - € 2,3 mln (nadelig).

Het negatieve saldo wordt grotendeels veroorzaakt door lagere legesopbrengsten (WABO - € 11,2 mln) vanwege minder aanvragen dan verwacht en door de aanvullende voorziening voor het Schiekadeblok (- € 8,9 mln). De ophoging van de voorziening is zowel het gevolg van autonome ontwikkelingen (- € 6,5 mln) als van een gewijzigde ontwikkelstrategie (- € 2,4 mln). Daarnaast vielen de verkoopopbrengsten vastgoedobjecten (- € 4,4 mln) lager uit. Door langer durende BIBOB-procedures schuift een deel van de opbrengsten door naar 2023. Tegenover bovengenoemde nadelen staan een voordeel van (€ 7,3 mln) op de appraatlasteren door minder inhuur derden en hogere huuroopbrengsten (€ 2,3 mln). Ook zijn de uitgaven voor onderhoud van vastgoedobjecten lager dan verwacht (€ 12,8 mln). Dit wordt onder andere veroorzaakt door capaciteitsgebrek bij aannemers en door vertragingen bij inkoopprocedures.

Bestuur

Overzicht van baten en lasten Bestuur	Oorspr. Begroting 2022	Bijgestelde Begroting 2022	Realisatie 2022	Afwijking
Baten exclusief reserves	619	11.283	11.768	485
Lasten exclusief reserves	18.574	20.850	19.991	-859
Saldo voor vpb en reserveringen	-17.955	-9.568	-8.224	1.344
Saldo voor reserveringen	-17.955	-9.568	-8.224	1.344
Reserves	115	276	366	91
Onttrekking reserves	245	475	713	238
Toevoeging reserves	130	199	346	147
Vrijval reserves	0	0	0	0
Saldo	-17.840	-9.292	-7.857	1.435

Het saldo van het programma Bestuur bedraagt € 1,4 mln (positief).

De belangrijkste oorzaken hiervan zijn:

- Vrijval voorziening pensioenen bestuurders en voorzieningen pensioenen ex-raadsleden.
- Onderbesteding door uitgestelde inkoop van pensioenpolissen voor ex-raadsleden - schuift door naar 2023 - en lagere loonkosten.
- Onttrekkingen uit egalisereserves voor resultaatnemingen bij de Ombudsman, Rekenkamer en de Griffie.
- Overbesteding door onvoorziene aanschaf ICT-middelen bij het college voor raadsleden en commissieleden.
- Voordelig resultaat van de raad toegevoegd aan de egalisereserve.

Cultuur

Overzicht van baten en lasten Cultuur	Oorspr. Begroting 2022	Bijgestelde Begroting 2022	Realisatie 2022	Afwijking
Baten exclusief reserves	176	456	303	-153
Lasten exclusief reserves	146.885	153.006	148.763	-4.243
Saldo voor vpb en reserveringen	-146.709	-152.550	-148.460	4.090
Saldo voor reserveringen	-146.709	-152.550	-148.460	4.090
Reserves	0	5.257	4.326	-931
Onttrekking reserves	0	4.482	3.426	-1.056
Toevoeging reserves	0	0	0	0
Vrijval reserves	0	775	900	125
Saldo	-146.709	-147.293	-144.134	3.160

Het saldo van het programma Cultuur bedraagt € 3,2 mln (positief).

De belangrijkste oorzaken hiervan zijn de lagere subsidievaststellingen (activiteiten die vanwege Corona niet zijn doorgegaan en lagere vaststellingen Noodsteun Corona (€ 2,3 mln). Daarnaast was er een meevaller bij de btw-compensatie van het Eurovisie songfestival (€ 382.000).

Dienstverlening

Overzicht van baten en lasten Dienstverlening	Oorspr. Begroting 2022	Bijgestelde Begroting 2022	Realisatie 2022	Afwijking
Baten exclusief reserves	9.414	11.823	11.996	172
Lasten exclusief reserves	71.451	89.351	82.231	-7.120
Saldo voor vpb en reserveringen	-62.037	-77.528	-70.236	7.292
Saldo voor reserveringen	-62.037	-77.528	-70.236	7.292
Reserves	-1.323	2.822	1.875	-947
Onttrekking reserves	118	4.313	3.366	-947
Toevoeging reserves	1.441	1.491	1.491	0
Vrijval reserves	0	0	0	0
Saldo	-63.360	-74.706	-68.360	6.345

Het saldo van het programma Dienstverlening bedraagt € 6,3 mln (positief).

De belangrijkste oorzaken van dit resultaat zijn:

Besluitvorming over de verdeling van de middelen binnen het programma Menselijke Maat heeft pas eind 2022 plaatsgevonden. Hierdoor is een groot deel van het voor 2022 beschikbare budget niet besteed. Bij de uitvoering Klantcontact is een onderbesteding gerealiseerd, die vooral is veroorzaakt door een capaciteitstekort. Krapte op de arbeidsmarkt zorgde ervoor dat minder snel gekwalificeerd personeel geworven of ingehuurd kon worden. Dit zorgde er ook voor dat er relatief jong personeel is aangenomen. Ook budgetten die bestemd waren voor de implementatie van het nieuwe bestuursmodel Wijk aan Zet zijn deels niet besteed. Vertraging van activiteiten en gewinning aan nieuwe werkprocessen lagen hieraan ten grondslag. Tenslotte is door een gewijzigde subsidieaanvraagprocedure via Mijn Rotterdam het budget voor bewonersinitiatieven voor een deel niet benut.

Economische ontwikkeling

Overzicht van baten en lasten Economische ontwikkeling	Oorspr. Begroting 2022	Bijgestelde Begroting 2022	Realisatie 2022	Afwijking
Baten exclusief reserves	2.059	4.752	4.444	-308
Lasten exclusief reserves	39.367	39.058	36.765	-2.294
Saldo voor vpb en reserveringen	-37.308	-34.307	-32.321	1.986
Saldo voor reserveringen	-37.308	-34.307	-32.321	1.986
Reserves	1.856	1.319	524	-795
Onttrekking reserves	1.856	2.059	1.264	-795
Toevoeging reserves	0	740	740	0
Saldo	-35.453	-32.988	-31.797	1.191

Het saldo van het programma Economische ontwikkeling bedraagt € 1,2 mln (positief).

De belangrijkste oorzaken van dit resultaat zijn enerzijds vertraging in de opstart van diverse aanpakken (maakindustrie, vitale kernen, transformatie, Hand in Hand en winkelgebieden) door het ontbreken van aanvragers voor subsidie en/of de doorlooptijd om subsidieregelingen op te stellen/te implementeren. Hierdoor is sprake van een overschrijding van € 0,6 mln. Anderzijds heeft krapte op de arbeidsmarkt geleid tot het maken van keuzes waardoor werkzaamheden minder snel uitgevoerd kunnen worden. Hierdoor is sprake van een overschrijding van € 0,5 mln.

Energietransitie

Overzicht van baten en lasten Energietransitie	Oorspr. Begroting 2022	Bijgestelde Begroting 2022	Realisatie 2022	Afwijking
Baten exclusief reserves	0	6.834	5.757	-1.076
Lasten exclusief reserves	25.609	51.441	33.698	-17.743
Saldo voor vpb en reserveringen	-25.609	-44.607	-27.941	16.667
Saldo voor reserveringen	-25.609	-44.607	-27.941	16.667
Reserves	11.708	3.744	-10.489	-14.233
Onttrekking reserves	11.708	23.744	9.511	-14.233
Toevoeging reserves	0	20.000	20.000	0
Saldo	-13.900	-40.864	-38.430	2.434

Het saldo van het programma Energietransitie bedraagt € 2,4 mln (positief).

De belangrijkste oorzaken van dit resultaat zijn enerzijds een niet begrote bijdrage voor uitvoering van Nul emissie laad infra. Dit leidt tot een voordeel van € 1 mln. Anderzijds heeft krapte op de arbeidsmarkt geleid tot het maken van keuzes waardoor werkzaamheden minder snel uitgevoerd kunnen worden. Hierdoor is sprake van een overschrijding van € 1,1 mln.

Onderwijs

Overzicht van baten en lasten Onderwijs	Oorspr. Begroting 2022	Bijgestelde Begroting 2022	Realisatie 2022	Afwijking
Baten exclusief reserves	68.161	79.699	71.103	-8.596
Lasten exclusief reserves	209.747	220.829	208.614	-12.215
Saldo voor vpb en reserveringen	-141.586	-141.130	-137.510	3.619
Saldo voor reserveringen	-141.586	-141.130	-137.510	3.619
Reserves	500	1.088	941	-147
Onttrekking reserves	435	1.023	876	-147
Toevoeging reserves	0	0	0	0
Vrijval reserves	65	65	65	0
Saldo	-141.086	-140.042	-136.569	3.472

Het saldo van het programma Onderwijs bedraagt € 3,5 mln (positief).

De belangrijkste oorzaken hiervan zijn vertragingen in aanbestedingen bij bouwprojecten voor tijdelijke onderwijshuisvesting (€ 2,3 mln) en onderbesteding Regio Deal Zuid (€ 1,0 mln) doordat er vrijwel geen fysieke bijeenkomsten zijn georganiseerd en vaststellingen na Corona lager uitvielen.

Overhead

Overzicht van baten en lasten Overhead	Oorspr. Begroting 2022	Bijgestelde Begroting 2022	Realisatie 2022	Afwijking
Baten exclusief reserves	7.249	13.081	13.966	886
Lasten exclusief reserves	399.533	428.061	422.091	-5.970
Saldo voor vpb en reserveringen	-392.283	-414.980	-408.125	6.855
Saldo voor reserveringen	-392.283	-414.980	-408.125	6.855
Reserves	-212	7.928	4.922	-3.005
Onttrekking reserves	8	11.158	8.152	-3.005
Toevoeging reserves	220	3.230	3.230	0
Vrijval reserves	0	0	0	0
Saldo	-392.495	-407.053	-403.203	3.850

Het saldo van programma Overhead bedraagt € 3,9 mln (positief).

De belangrijkste oorzaken hiervan zijn niet of later ingevulde vacatures (deels door de krapte op de arbeidsmarkt en deels om alvast voor te sorteren op de financiële opgave vanaf 2023), lagere inrichtingskosten Wijkhubs en lagere overige huisvestingskosten (bijvoorbeeld energie, huur en huurderonderhoud). Daarnaast was er voor verzekeringen sprake van een gunstiger schadeverloop.

Sport en recreatie

Overzicht van baten en lasten Sport en recreatie	Oorspr. Begroting 2022	Bijgestelde Begroting 2022	Realisatie 2022	Afwijking
Baten exclusief reserves	4.564	5.033	4.118	-916
Lasten exclusief reserves	93.785	97.809	92.116	-5.693
Saldo voor vpb en reserveringen	-89.221	-92.776	-87.998	4.778
Saldo voor reserveringen	-89.221	-92.776	-87.998	4.778
Reserves	1.064	3.502	1.598	-1.905
Onttrekking reserves	1.064	3.503	1.599	-1.905
Toevoeging reserves	0	1	1.401	1.400
Vrijval reserves	0	0	1.400	1.400
Saldo	-88.157	-89.273	-86.401	2.873

Het saldo van het programma Sport en recreatie bedraagt € 2,9 mln (positief).

De belangrijkste oorzaken hiervan zijn de onderbesteding op Lekker Fit door een andere afbouw van vakleerkrachten dan begroot (€ 949.000) en een lagere vaststelling Noodsteun COVID-19 (€ 591.000).

Stedelijke ontwikkeling

Overzicht van baten en lasten Stedelijke ontwikkeling	Oorspr. Begroting 2022	Bijgestelde Begroting 2022	Realisatie 2022	Afwijking
Baten exclusief reserves	280.435	678.144	807.361	129.216
Lasten exclusief reserves	371.415	417.445	386.035	-31.410
Saldo voor vpb en reserveringen	-90.979	260.700	421.326	160.626
Saldo voor reserveringen	-90.979	260.700	421.326	160.626
Reserves	104.652	76.392	45.583	-30.809
Onttrekking reserves	106.577	122.987	92.179	-30.809
Toevoeging reserves	1.925	46.925	46.925	0
Vrijval reserves	0	329	329	0
Saldo	13.673	337.092	466.909	129.818

Het saldo van het programma Stedelijke ontwikkeling bedraagt € 129,8 mln (positief).

Belangrijkste oorzaak hiervan is het voordelige resultaat (€ 138 mln) op de erfpachtconversies met Woonstad en Havensteder. Dit komt enerzijds doordat € 72 mln baten niet in 2023 maar in 2022 zijn gerealiseerd. Anderzijds zijn de conversiebatens € 66 mln hoger uitgevallen doordat meer woningen uit het niet-sociale segment zijn geconverteerd. Verder zijn er hoger gerealiseerde parkeerbatens (€ 2,4 mln) en hogere ontvangen bijdragen van het Rijk voor de Omgevingswet (€ 3,7 mln) en vanuit de MRDH voor de P+R Noorderhelling (€ 2,4 mln).

Daartegenover is op de grondexploitaties een nadelig resultaat geboekt (- € 25,4 mln) door macro-economische ontwikkelingen zoals de sterke stijging van de bouwkosten en de opwaartse druk op de rentetarieven.

Veilig

Overzicht van baten en lasten Veilig	Oorspr. Begroting 2022	Bijgestelde Begroting 2022	Realisatie 2022	Afwijking
Baten exclusief reserves	13.943	26.508	22.259	-4.249
Lasten exclusief reserves	172.381	188.318	179.631	-8.687
Saldo voor vpb en reserveringen	-158.438	-161.810	-157.373	4.438
Saldo voor reserveringen	-158.438	-161.810	-157.373	4.438
Reserves	0	1.035	369	-666
Onttrekking reserves	0	1.035	369	-666
Saldo	-158.438	-160.775	-157.004	3.771

Het saldo van het programma Veilig bedraagt € 3,8 mln (positief).

De belangrijkste oorzaken hiervan zijn diverse meeropbrengsten binnen het programma, de vervanging van het handhavingssysteem en een meevaller bij de bijdrage aan de Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond.

Onder de diverse meeropbrengsten binnen het programma vallen de hogere huisvuilboetes (€ 429.000), ontvangen en niet begrote WIA - en ziektegeïnducties (€ 636.000), overige baten (€ 320.000) en hogere opbrengsten leges horeca- en evenementenvergunningen (€ 597.000). Naar aanleiding van corona waren lagere opbrengsten begroot dan normaal, maar uiteindelijk is dit meegevallen.

Het programma Vervanging Handhavingssysteem, gericht op één toekomstige app waar de handhaver/toezichthouder op straat mee kan werken, wordt op een andere wijze voortgezet. Een deel van de investeringsuitgaven van de afgelopen jaren is daarom niet bruikbaar en is in 2022 als kosten verantwoord.

De bijdrage aan de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR) is in 2022 fors lager uitgevallen dan werd verwacht en was begroot (€ 2,6 mln voordelig). Het bedrag voor de definitieve afrekening van het functioneel leeftijdsontslag (FLO) is ieder jaar pas na het jaareinde bekend. Voor 2022 heeft dit tot een positief resultaat geleid.

Volksgezondheid

Overzicht van baten en lasten Volksgezondheid	Oorspr. Begroting 2022	Bijgestelde Begroting 2022	Realisatie 2022	Afwijking
Baten exclusief reserves	56.210	168.174	134.350	-33.824
Lasten exclusief reserves	92.771	206.645	172.524	-34.121
Sociale uitkeringen	0	0	0	0
Subsidies en inkomensoverdrachten	26.734	27.755	27.186	-569
Saldo voor vpb en reserveringen	-36.562	-38.471	-38.174	297
Saldo voor reserveringen	-36.562	-38.471	-38.174	297
Reserves	399	399	399	0
Onttrekking reserves	399	399	399	0
Saldo	-36.163	-38.073	-37.776	297

Het saldo van het programma Volksgezondheid bedraagt € 297.000 mln (positief).

De lasten voor de Programmaorganisatie Corona zijn in 2022 lager uitgevallen omdat er een najaarspiek werd verwacht die niet is gekomen. Dit heeft geleid tot een onderbesteding van de lasten (€ 33,7 mln), waardoor we ook minder baten ontvangen van het Rijk (- € 33,7 mln). Daarnaast zijn er diverse kleinere afwijkingen die optellen tot een positief saldo van € 297.000.

Werk en inkomen

Overzicht van baten en lasten Werk en inkomen	Oorspr. Begroting 2022	Bijgestelde Begroting 2022	Realisatie 2022	Afwijking
Baten exclusief reserves	595.504	549.485	567.944	18.459
Lasten exclusief reserves	837.849	811.566	813.414	1.847
Saldo voor vpb en reserveringen	-242.346	-262.082	-245.470	16.612
Saldo voor reserveringen	-242.346	-262.082	-245.470	16.612
Reserves	8.643	21.020	15.895	-5.125
Onttrekking reserves	9.423	15.945	10.820	-5.125
Toevoeging reserves	780	4.627	4.627	0
Vrijval reserves	0	9.703	9.703	0
Saldo	-233.702	-241.062	-229.575	11.487

Het saldo op het programma Werk en Inkomen bedraagt € 11,5 mln (positief).

Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt doordat er bijna € 12 mln meer baten zijn ontvangen dan begroot (voornamelijk subsidies vanuit de EU). Als het gaat om de uitvoering (lasten) zijn er verschillende afwijkingen, waaronder een budgetoverschrijding bij de uitvoering van de energietoeslag (€ 3 mln) en -overschrijding bij de verdere afwikkeling van de Tozo (€ 3 mln).

Zorg, welzijn en wijkteams

Overzicht van baten en lasten Zorg, welzijn en wijkteams	Oorspr. Begroting 2022	Bijgestelde Begroting 2022	Realisatie 2022	Afwijking
Baten exclusief reserves	48.291	98.603	95.939	-2.664
Lasten exclusief reserves	845.400	957.125	907.777	-49.348
Saldo voor vpb en reserveringen	-797.109	-858.522	-811.838	46.684
Saldo voor reserveringen	-797.109	-858.522	-811.838	46.684
Reserves	-19.635	17.718	-17.199	-34.916
Onttrekking reserves	6.265	43.618	8.701	-34.916
Toevoeging reserves	25.900	25.900	25.900	0
Saldo	-816.744	-840.804	-829.037	11.768

Het saldo van het programma Zorg, welzijn en wijkteams bedraagt € 11,7 mln voordelig.

De belangrijkste oorzaken hiervan zijn de onderbesteding ten opzichte van de geraamde groei op de WMO-arrangementen, met name vanwege lagere declaraties van zorgaanbieders (€ 21,9 mln), onderbestedingen bij Welzijn (6,2 mln) en Maatschappelijke Opvang, onder andere doordat laat ontvangen extra middelen niet volledig konden worden ingezet (5,8 mln).

Overbesteding was er met name bij Jeugdhulp door een overschrijding op de jaarrekening 2021 GRJR (- € 9,3 mln).

Per saldo is er sprake van een onderbesteding op dit programma waardoor de begrote onttrekking aan de bestemmingsreserve niet plaats vond.